

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΓΑΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΝΥΦΗ

Κοντοζυγάνουν ή γιορτές, μά πώς νά γιορταστούνε ;
Μόνον μέ τίς ύμολογίες του παπά και τίς δεκάρες του Δεσπότη ;
Γιορτές χωρίς κρασί γενήκανε ποτέ ;
Γίνεταί γάμος χωρίς νύφη !
Κρασί στη Μακεδονία δέν υπάρχει πλέον !
Έστέρεψαν οι μυστικοί κρουνοί της γης, ξεραθήκε, μέσα στά
σταρβολομασμένα κούρβουλα, ή θ'ία ή Ικμάδα ; Τί δυστυχία
λοιπόν γι' αυτούς ; Για σκέψου ! *Ήσαν κ' οι δύο άπ' την Τρι-

*Έστέρεψαν οι μυστικοί κρουνοί της γης, ος βρασμός ύγιείας και νεότητος

έμπαινε μέσα στο κορμί του !
Κ' είπαμε : Ήσαν και οι δύο άπ' την Τριπολιτσά, που πίν-ν τó
κρασί μέ τό καπάκι. Κ' ή τύχη τόφερε νά βρεθούν δικαστικοί κλη-
τήρες στη Μακεδονία, όπου τά κλήματα έρχουν μικρά-ρικνά, άστά-
φουλα, σάν καρβουλά στο χώμα...
Τι νά πιής λοιπόν ;
Τά Κρητικά κρασιά που έρχονται, σταφίδα κ' άγιος ό Θεός,
ή την ρεσίνα που φιλάνουν οι Έβραίοι στη Θεσσαλονίκη ; ...
Ρεσίνα στη Θεσσαλονίκη !
*Υβρις κατά του Θεού που χάρισε τό θαύμα αυτό του σταφυ-
λιού και της ζυμώσεως του μούστου στους
άνθρώπους ! *Υβρις κατά της θείας προ-
νοίας που έδωκε τό λυσίπλουον αυτό και
τά ποιοίντα πλάσματά του !
Και νά είνε, είπαμε, και οι δύο άπ' την
Τριπολιτσά, την ήρωική εκείνη χώρα, όπου
έστοιχηματίσαν εις άντοχην και έμμονην και
άντίστασαν και ώμήνη στομαχικήν και έγκαι-
φαϊκήν, μπρός στη βαρέλα την ογκώδη, τή
μπουμπουνιστή, ή φουσκωμένη ως θηριον
άγριον, που πάνε νά τού πιούν τό αίμα !
Κ' έπιναν μέ τό μαροχούτσι ! Ρυφούσανε
την ποσφράν ίχρη και εγέμιζαν άπό αυτήν,
όχι μόνον τό στομάχι τους, τό στόμα και
τόν λάφυγγά τους, αλλά και τά έλ χιστα ά-
κόμα κύτταρα, και τά άσθενικά άκόμα οί-
μοσφαίρια του νερού, σάν πουργαρόφρηλα,
κορμιού τους, του ποτιμένου άπό τόν χυμό
των σταφυλιών ! Σέ ποιόν, τώρα, την άντο-
χή τους ν' άποδείξουν ;
Τι νά πιούν έδώ, μέ ποιά βαρέλι νά μο-
νομαχήσουν, μέ ποιόν συνάδελφο νά διαγω-
νισθούν ;
Σπίτο και μπουζιά, σταφίδα που βρά-
ζει τό στομάχι σου και σου σκάζει τό κε-
φάλι, σάν καρπούζι.
— Μπορεί, ποτέ, ένας τόπος έτσι νά προκόψη ;
— *Ο, ή, βέβαια. Ποτέ !
Και θυμόντουσαν τίς ήμέρες της πηληΰ ; των δόξας μέ πόνο...
Μία Έλλάς μεγάλωσε και αυτοί άπόμειναν δικαστικοί κλητήρες
σέ μία χώρα, που δέν έχει ούτε και κρασί !
Σέ μία ξύλινη προσφυγική παράγκα, που τρώνε τζιερζακια τη-
γανισμένα μέ κοκκινοπίπερο, όπως συνηθίζουν στο Τουλού—Μπου-
νάρ, και πίνουν ένα άθλιο νερό που
μυρίζει Ιοδοφόρμιο, φονικόν δέξυ, γι-
τρούς και φαρμακεία !.. (*Άχ Τριπολι-
τσά μέ τό νερό σου!..) όπου γράφουν
τό επίδοχημα μέ μία μελάνη νερου-
λιασμένη κ' αυτή, νερουλιαστή σάν τή
ζωή τους, και βάζουν τόν κάκελα,
προκαταβολικώς, για μάρτυρα νά υπο-
γράψη για επίδοσι που θά γίνη στο
*Ασβεστοχώρι !
Τι νά κάμουν λοιπόν ;
Νά πιούνε μπουλιαρισμένο ;
Μά άμα τό βλέπουν στίς μπουκά-
λες τούς φαίνεται για δάιο, για κόκκι-
νο γιατρικό της πούντας, για μαυρωτό

*Όπου πίναν τό κρασί μέ τό καπάκι...

μαντζούνι, αλλά για κρασί ποτέ.
— Κατακουμένη Τριπολις, μέ τά ύπόγειά σου και, μέ τά καπά-
κια σου, που άφρίζε μέσα τό κρασί και σπιθοβολάει σάν τρικυμι-
μένη θάλασσα που εύφραίνει κάθε κρησοποσειδώνα !..
*Άλλοι χρόνοι τότε, άλλοι καιροί και άλλοι άνθρωποι.
Και τι νά πρωτοθυμηθούν.

Τήν έντυσε μέ φουσιάνια και την έβαλλε άπάνω στής Δημαρχίας τό τραπέζι.

Τόν Φάταρο του τοβερνιάρη, που κατέβαζε πρωί-πρωί και μονο-
ρουφι μά όκά, για νά σταθή στα πόδια του και τό βράδυ άλλες
δύο, για νά.....πέση !...
*Η τόν Λευτέρη τόν άθάνατο
που έννοούσε νά συμψη μέ κάθε
του πελάτη, έννών νά κεράση
και αυτός, όποιον στην ταβέρνα
έμπαινε και νά κεράσει κα-
τόπιη.

*Η τόν παλιό τόν Δήμαρχο,
που είχε τή βαρέλα των 50 κάτω
άπό τό τραπέζι του και ζαπό-
σταινε τόν κόσμο που πήγαινε
στη Δημαρχία. Μιά φορά ήταν
*Έθνική γιορτή, γιορτάζανε ή
*Έλληνες «που διάξαν τον Χα-
σάπη και φέρανε τόν Γιάννη»,
όπως λένε και έδώ. *Ο Δήμαρχος
έβαλλε τή βαρέλα, άπάνω στο
γραφείο του, την στερέωσε κα-
λά, τήν έντυσε μέ φορέματα, γάν νά ήτανε γυναίκα, και σάν ελή-
γαινε ό κόσμος νά τόν συγαρή τις σήκωνε... τά φουστάνια, και
έκερνούσε τούς πολίτες και έπινε κ' ούτός ! Τι γέλοια όπυ κίνα-
νε, τι γέλοια ! Νά γιορτή ! Νά έθνική γιορτή ! *Όχι λόγος και
φονταν !

Μεγάλες έποχές όπου μεγάλοι κ' μικροί, λαϊκοί και ιερωμένοι
βυζάναν τή δύναμη και την υγεία τους, άπ' εϋθείας άπό τούς φυ-
σικούς χυμούς της γης.

Τότε ό κόσμος σάν έρχότανε σέ γάμου κοινωνία έστεφανούτο
μέ κλήματα άμπέλου και οι παππάδες στην
έκκλησία, εύλογοΰσαν, μέ όλην την καρδιά
τους, τό άγιο τό, γάμμα !..

- Για θυμήσου τούς παππάδες μας !
- *Αλήθεια ! Τι παππάδες τότε ! *Έννοι-
ωθε; Θεο ! Σέ γιόμιζεν ή πίστις !
- Για θυμήσου τόν Παπατραχανά μέ τόν
συλλειτουργό του !
- Παππάδες, όχι ψέμματς !
- *Αν τούς έξενεσε στο άλέτρι μπορούσες νά
όργώσης ένα χωράφι μεγάλο σάν την θάλασσα !
Είχαν χονδρύνει και κοκκίνισει σάν βου-
τσιά, που είνε γεμάτα άπό μούστο !
Σάν άνοιγε τό στόμα του ό Παπατραχα-
νάς και ροφούσε τό σπιτικό κοκκινέλι, ένόμι-
ζε κανείς πώς άνοιξεν ή γη και καταπίνει τά
ποτάμια.
Ση λειτουργία τό ποτήρι, χείλια - χείλια
τό εγέμιζαν.
Και όταν ψέλνοντας τό σήκωνε :
— Είς τό όνομα του Πατρός...
*Ετραβούσε τρία δάκτυλα.
Κ' έπεινα :
— Και του Υιού...
Φροφροφρεστ. Ροφούσεν ως κάτω άπό την

*Η νύφη και ό γαμβρός μία φορά εορτάζοντο μέ κληματαβέρες.

- μέση.
- Και του άγιού Πνεύματος.
- Τρίτη ρουφιζιά κ' ούτε σταλαγματιά δέν έμνε στο ποτήρι !..
Θυμό ό άλλος ό Παπās, ό Παπά Ρασανέμης, που δέν έμνε
ούτε σταλιά και για αυτόν.
- Για νά σου πώ, του λέγει μία ήμέρα.
- Διατάξατε.
- Θέλω νά μένει κρασί και για μένα άλλοτε, νά τό πίνης μο-
νάχα ως «του Υιού !»...

Αυτά σκέφτονται οι δύο κρα-
σοπατέρες και μελαγχολούν.
— Χριστούγεννα έρχονται μα-
ρε ή.. μεγαλοδόδομαδο ;
— Τι κρασί θά πιούμε άδερφέ
μου ;
— Κοντεύω ν' άρρωστήσω άπ'
τά νερά !...
— Σάν τούς βατράχους άλλοι
μονο !..

*Άλλοτε νά πίνης μοναχά «ώς του Υιού !».

Σταμ. Σταμ.